Сталося це тоді, коли ще рука мала сім пальців, на небі оберталося сім планет, а кожній людині дано було сім доль. Тоді й сама рука, чувши себе молодою і сильною, не надто багато часу присвячувала вихованню своїх дітей-пальців особливо двох найменших, гадаючи, мовляв, час їх сам навчить й уговтає, нехай собі ростуть на волі й без примусу, бо те, що має статись, однак станеться, і цієї миті не варто ні пришвидшувати, ні уповільнювати, усе підвладне порам року, і кожний носить в собі своє призначення.

Саме тоді й трапилося, що на руці засперечалися два найменші пальці за ліпше місце, а до них приєдналася й решта. Найменші з'явилися найпізніше, і їм хотілося надолужити той час, який уже на цьому світі проіснували їхні брати, та й потім стирчати на самому кінці руки здавалося їм надто образливим, бо їм доводилося весь час видовжувати шиї, аби їх інші побачили. Крім того, їм не подобалося, як брати, лише тому, що їм випали вищі місця, пишалися звитягами, вимагаючи від молодших послуху до себе на тій лише підставі, ніби у великій родині не вільно усім на раз верховодити, а вони ще малі й мають підрости, перш, ніж забирати голос. Та це, звісно, ані трохи не промовляло ні до розуму, ні до душі розсварених, і два наймолодші пальці наполягали на своєму. Вони твердили, що навколо всі сліпі й нічого не тямлять, бо ж вони, хоч їх старші й називають ворохобниками, почувають у собі несусвітню силу, яка ладна змусити обертати назад планети, а з дня робити ніч, і тому саме їм, найменшим, і належить більша шана, хоча вони щойно вбилися в колодочки.

А що всі вони дуже гарячкували, бо кожний знаходив ваговиті докази на те, що таки він найкращий і тому й заслуговує на перше місце на руці, хоча ніхто не здолав переконати іншого у своїх перевагах, бо ж інші казали те саме, не бажаючи слухати ні один одного, ні руки, яка запевняла своїх пащекуватих чад, що всі вони гідні пошани, оскільки однаково милі й дорогі,— то двоє найменших, а тому і найроз'юшеніших пальців, дочекавшись, поки рука заснула, натомлена ґвалтом своїх надто численних нащадків, сплигнули вниз і пішли в світ, щоб здобути

собі слави, а головне знайти безстороннього суддю, хто їх справедливіше розсудив би, бо їм ввижалося, як це ввижається кожному, хто робить перші кроки по землі, що вони не годні існувати, поки не встановлять, хто з них надається на перше місце на руці.

А що двоє найменших пальців, як це й зрозуміло в їхньому віці, не могли дійти згоди в цьому питанні не лише між старшими братами, а й між собою вже хоча б тому, що надмір молодечого запалу просто закладав вуха, і тому ніхто не чув слів іншого, то кожен із них помандрував окремою дорогою, забувши про братерство і про спільну батьківщину-руку, яка їх об'єднувала.

Один палець подався одним шляхом, а другий — іншим, щоб не завдячувати братові того, що кожний сам натинався здобути.

Та хоч ішли вони різними дорогами,за якийсь час вони стрілися біля королівства, яке лежало на самому кінці світу, бо з цього королівства крізь отвори в баштах викидали сміття вже просто в небуття.

— Добридень, братику,— мовив один із пальців, втішений зустріччю після довгого часу.

— Доброго вечора,— відповів другий, зрадівши, що нарешті надибав брата.

— Ми тепер ніколи не розлучатимося,— сказав перший палець.

— Ти також підріс у дорозі,— погодився другий палець.

— Ми стали дорослі, щойно розлучитися,— признався перший.

— Чи ти ще чуєш у собі силу? — спитав другий.

— Більше, ніж колись,— запевнив перший, і вони вирішили удвох шукати собі слави, а руці чести в цьому королівстві.

На вході до королівства стояли вартові й бавилися в присмерку білими мишами, аби не поснути від нудьги. Угледівши двох пальців, вони закричали: "Ви куди?" — і перегородили їм дорогу.

— Туди, куди очі дивляться,— відповіли їм пальці, чемно вклонившися.

— Що ви шукаєте?

— Собі слави, а нашій батьківщині-руці — чести, а головне, щоб нас розсудили, хто з нас найкращий, аби ми знайшли серед братів ліпше місце й не тулилися на руці на самих задвірках.

Щоправда, за час мандрів ця думка перестала вже пекти їх, як це було раніше,але щоб не блукати по світі з порожньою головою, вони її ще трималися.

— Хто ж ви такі? — поцікавилися вартові,— і чи ви маєте перепустки, які посвідчили б, що ви саме ті, ким ви себе називаєте?

— Ми пальці,— відповіли пальці, дивуючися, пощо їх так багато питають.

— Гм,— похитали головами вартові і, нахилившися один одному до вуха, порадилися між собою.

— Ми вас покажемо королеві,— врочисто проголосили вони, випроставшися, і повели пальців до королівського палацу, де жила її величність Лампа.

— Чому у вашому королівстві такі сутінки, аж не знати, день це чи ніч? — здивувалися пальці, коли їх супроводили до королівського палацу порожніми вулицями й майданами попелястого міста.

— Нашим сонцем є королева Гасова Лампа,— клацнули підборами вартові,— і коли ви ще раз обмовитеся, ніби в нашому королівстві сутінки, нам доведеться вкоротити ваші голови.

— Хай живе сонце! — вигукнули пальці, й вартові ескортували їх до королівського палацу, біля якого новоприбулим веліли іти, боронь Боже, навшпиньках і не робити вітру.

Пальці зиркнули один на одного, і їм закортілося посміятися з такої перестороги, однак вартові попередили, що за сміх тут карають на голову, і пальці стрималися, вирішивши згодом надолужити втрачене.

— Ми привели сюди двох шукачів пригод, вони щойно приблукали до королівства вашої величності! — прокричали вартові в урни, що стояли на вході, куди говорили піддані, аби подихом не спричинити вітру, смертельного для королеви. За Лампою ходив величезний почт, і всі міністри, відповідно до рангів, носили з собою довгі золочені і посріблені тростини або й просто порцелянові мушлі-хукальця, крізь які вони переказували слова підданих, щоб, бува, ненароком у поспіху не задмухати на смерть своєї володарки, яку придворні щомиті запевняли, ніби вона не Гасова Лампа, а сонце.

— Гаразд,— мовила Гасова Лампа, коли їй крізь золочену тростину міністри переказали про двох пальців, що їх привели вартові.

— Говоріть у цю велику урну переді мною — веліла вона,— звідти я вас чутиму, не чекаючи на тростини моїх міністрів. Тільки не хукайте, як варвари, не знайомі з королівською етикетою, бо урна надто чутлива на віддих. Що ви хочете і звідки ви?

— Наша батьківщина Рука так далеко звідси, що навряд чи вістка про неї дійшла сюди. Однак ми примандрували до вас, Ваша Сонешна Величносте,— відказали пальці, стаючи на одне коліно,— щоб ви нас розсудили, хто з нас найкращий, бо ми не дійшли згоди між старшими братами і тому пішли в світ.

— Дивне бажання,— насупила брови королева,— адже і так відомо, що я, найкраща.

— В цьому ми ніколи не сумнівалися,— вигукнули пальці,— однак чи зласкавилися б ви розсудити, хто, на вашу думку наикращий із нас, бо, покликавшися на Ваше слово, ми встановимо новий порядок на руці.

— Будьте моїми лицарями, і я подивлюся,— заспокоїлася королева,— у мене саме війна з володарем Вогненної Свічки, а мої вороги дуже підступні. Вони невидимі і завжди з'являються там, де їх не вгледиш, а коли вгледиш, то вже запізно, і з ними неможливо боротися. Вони позбавили мене найвідважніших лицарів, і кожен новий рубака тішить моє серце. Служіть мені вірно, а я вже, як винагороду, розсуджу, хто з вас на що здатний. Від нині моє королівство нехай буде вам за батьківщину, однак ніколи не забувайте, що я сонце!

— Хай живе сонце! — вигукнули пальці й зажадали, щоб їх негайно відпустили на боротьбу з невидимими ворогами, бо їм нетерпілося якомога швидше випробувати свої сили, а головне добігти нарешті до того місця, де вільно сміятися, бо пальці від народження любили сміх і жарти, а в королівстві Лампи все смішило їх, аж вони вже ледве трималися на ногах, зберігаючи поважні міни.

Тому вони безмежно зраділи, коли королева нарешті дала знак, що аудієнція скінчилася, і через міністрів веліла вартовим показати пальцям путівець на кінець королівства, аби ті одразу ж почали приборкувати її невидимих ворогів — лицарів Вогненної Свічки.

Вартові вивели пальців аж до кам'яного стовпа, де кінчалося королівство, побажали їм щастя й успіху, нагадавши ще раз на прощання, що вороги, з якими їх вислала боротися королева, невидимі, одже вони скрізь і ніде, і проти них не підеш, бо вони самі приходять. Шкода їм, вартовим, пальців, однак наказ є наказом, і все стається так, як має статися. І засмучені вартові, подарувавши молодим звитяжцям білу мишу на прощання, повернули назад.

Пальці мить повагалися, чи одразу йти далі, побачивши, як у сутінках зникли серйозні вартові, які від народження ні разу не сміялися, однак пальців так доймав сміх, який душив їх уже під час мандрівки королівством Лампи, що вони вирішили нареготатися, перш ніж вирушати в бій. Та й потім треба було бодай трохи дати волі очам і серцю. На межі королівства кінчалися сутінки, у яких досі перебували пальці, тут світило найяскравіше справжнє сонце, а на смужці, що започатковувала інші володіння, росла зелена, пухка травичка, суга виходила просто з землі, лоскочучи ніздрі польовими запахами, аж пальці, як стій, попадали на землю, хапаючися за животи й регочучи. А реготали вони і з того, що тепер вони лицарі королеви Лампи, і з того, що говорили вартові, і з білої миші, яка від сонця осліпла й не рухалася, і з того, що їм довелося досі побачити.

А що сміх піднімає настрій і спонукує до щораз нових жартів, то пальці, уявляючи, як вони розповідатимуть про свої пригоди братам, аж качалися по землі.

Тому коли на них напали невидимі вороги, пальці їх просто не зауважили, так їх трусив довго стримуваний регіт. Це й стало причиною, чому невидимі вороги, ніяк не могли влучити в розсміяних супротивників. Бо скеровані проти жартунів удари, відскакували, як гумові м'ячі, оскільки немає на світі зброї, яка здолала б убити добрий жарт і щирий сміх.

А що дужче невидимі вояки наскакували з невидимими мечами на пальців, рубаючи їх до ноги, то більше вони собі завдавали смертельних

ударів. А тому, що в найочевидніше завжди найтяжче повірити, то лицарі Вогненної Свічки, знаючи досі самі перемоги, тільки лютішали, рубаючи невразливих супротивників. Оскільки ж лють сліпить, то підданці Вогненної Свічки навіть не зауважили, як їхні удари обертаються проти них самих, і то так нищівно, що за мить невидимі вороги, яких пальці навіть не встигли й зауважити від реготу, всі, як один, смертельно поранені, попадали на спини як жуки, і їх назавжди поглинуло небуття.

Так пальці, й самі того не зауваживши, як це часто трапляється в найнебезпечніших звитягах, вийшли переможцями без жодного зусилля. Проте ставши переможцями, вони раптом побачили, що самі робляться невидимими, і вмить збагнули: хто з ким бореться, той тим стає.

Тому коли пальці повернулися до Лампи, щоб отримати нагороду за приборкання невидимих ворогів, адже вони гідно виконали завдання і тепер їм лишалося тільки почути від Лампи, хто з них найкращий,— королева закричала, щоб вони негайно забиралися геть, бо те, що невидиме, не надається до послуху, а підданих без послуху не потребує жодний володар.

Тоді пальці порадилися між собою й вирішили повернутися на батьківщину-руку, встановивши раптом, що їм, властиво, остаточно перехотілося знати, хто з них найкращий, оскільки їхня сила, заки вони сміялися, зросла настільки, що не було вже з ким їм мірятися.

Від того часу всі пальці помирилися між собою і зажили в злагоді з братами на самому краєчку руки. Тільки тепер їх ніхто не бачить, хоч вони й знову пліч-о-пліч зайняли місце поруч своїх кревних, оскільки вони невидимі.

Але коли рука виконує щось справді велике, то завжди два невидимі пальці допомагають їй це вершити, хоч цього, звісно, ніколи ніхто не

помічає. Що й не дивне, бо, як відомо, все найвище й найдосконаліше, завжди — невидиме.